

LAND INFORMATION MANOEUVAE CENTRE

Weekly COVID-19

Week 31, 24 JULI t/m 30 JULI 2020

Inhoud

- 1) Leeswijzer
- 2) Inleiding
- 3) Scenario's Maatschappelijk Kompas
- 4) Actuele Ontwikkeling Maatschappelijk Kompas
- 5) Beoordeling Factoren van Invloed
  - Zorg
  - Burgerschap en Openbare orde & Veiligheid
  - Economie
  - Destabilisering (niet) statelijke actoren en Communicatie & Media
- 6) Significante Gebeurtenissen
  - Europees Nederland
  - Caribisch Nederland
  - Grensgebieden
  - Europa
- 7) Tijdlijn Komende Week
- 8) Handelingsperspectief Defensie
- 9) Bijlage scenario's
  - Bijlage I: Beschrijving Factoren van Invloed
  - Bijlage II: Beschrijving Scenario's
- 10) Bronnenlijst Beoordeling Factoren van Invloed

(1) Leeswijzer

In dit product wordt gewerkt met een mate van waarschijnlijkheid in relatie tot de gegeven dulding, conclusies of beoordeling van de factoren van invloed. In de onderstaande tabel is de mate van waarschijnlijkheid toegelicht.

Terminologie	Confidence level	
Hoogstwaarschijnlijk	80-90%	
Waarschijnlijk	60-80%	
Mogelijk	40-60%	
Onwaarschijnlijk	20-40%	
Hoogst onwaarschijnlijk	0-20%	

(2) Inleiding

Dit document tracht een zo volledig mogelijk antwoord te geven op de volgende vragen zoals gesteld vanuit Commandant Landstrijdkrachten (C-LAS):

Hoofdvraag:

Welke effecten in de NLD-samenleving zijn te onderkennen als gevolg van de COVID-19 crisis?

Deelvragen:

- 1. In hoeverre ontwikkelt COVID-19 zich in EU-NLD in de aankomende zes maanden?
- 2. In hoeverre beïnvloedt de verspreiding van COVID-19 de vitale Infra in EU-NLD in de aankomende zes maanden?
- 3. In hoeverre beinvloedt de verspreiding van COVID-19 de maatschappelijke stabiliteit in EU-NLD in de aankomende zes maanden?
- 4. In hoeverre beïnvloedt de verspreiding van COVID-19 de economische stabiliteit in EU-NLD in de aankomende zes maanden?

Om antwoord te kunnen geven op bovengenoemde deelvragen wordt gebruik gemaakt van het maatschappelijk kompas.

Het maatschappelijk kompas wordt door het LIMC gebruikt om, door middel van ontwikkeling van de factoren, de ontwikkeling binnen de scenario's over tijd te bepalen te volgen en vroegtijdig trends te onderkennen. Elke factor van invloed is onderhevig aan een aantal onderliggende indicatoren. Deze indicatoren worden wekelijks afzonderlijk gewogen waarna er factorintegratie plaatsvindt die de samenhang duidt.

De factoren van invloed zijn waar mogelijk geschaard onder de deelvragen zoals gesteld door C-LAS, aangevuld met 'overige' factoren van invloed die niet onder de assen van het kompas vallen, maar wel een versterkend effect op het geheel aan ontwikkelingen hebben.

Dit document is als volgt opgebouwd. Allereerst worden de factoren van invloed en het scenario geïntroduceerd. Daarna volgt de overkoepelende conclusie met daaronder het dashboard waarop wekelijks verschuivingen per indicator inzichtelijk worden gemaakt. Aansluitend wordt in de beoordeling van de factoren van invloed een verdiepende analyse en argumentatie gegeven van de waargenomen ontwikkelingen per deelvraag. Vervolgens wordt een geografisch overzicht van significante gebeurtenissen in (EU + CARIB) Nederland en de grensgebieden van EUR Nederland gegeven. Afsluitend wordt een vooruitblik gegeven van opkomende evenementen. Daarbij wordt tevens handelingsperspectief aan C-LAS geboden wat gebaseerd is op de meest recente ontwikkelingen op het gebied van COVID-19 in Nederland.

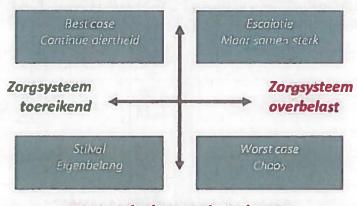

(3) Scenario's Maatschappelijk Kompas

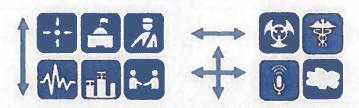
Factor		Factor	
₩	1. Virus	-#-	6. Vitale infrastructuur
*	2. Zorg	T.	7. Economie
A	3. Continuïteit van bestuur	1	8. Destabilisering (niet) statelijke actoren
Ž	4. Openbare orde & Veiligheid	Î	9. Communicatie & media
id	5. Burgerschap		10. Meteo, evenementen & incidenten

Het LOT-C heeft tien (10) primaire factoren van invloed geïdentificeerd. Op de assen van het maatschappelijk kompas staan de twee (2) factoren van invloed die de grootste impact hebben. Op de horizontale as staat de impact van COVID-19 op de zorg. Op de verticale as staat de sociaaleconomische impact weergegeven. Op basis van de vier (4) kwadranten kunnen vervolgens scenario's gebouwd worden.

Beperkte sociaaleconomische impact

Hoge sociaaleconomische impact

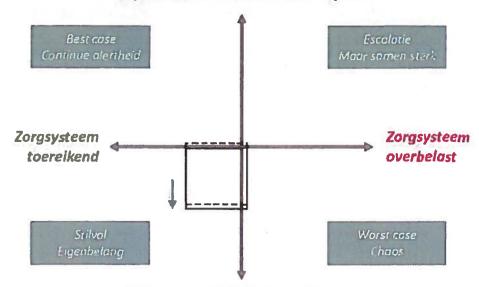
Voor verdere beschrijving zie bijlage : scenario's

(4) Actuele Ontwikkeling Maatschappelijk Kompas

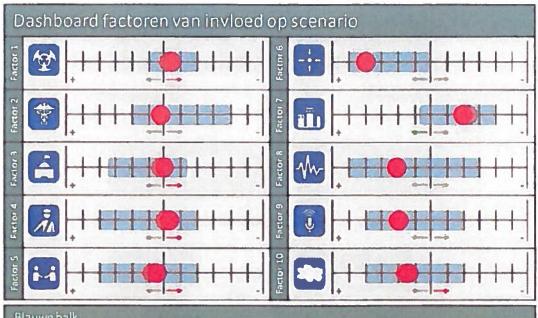
Beperkte sociaaleconomische impact

Hoge sociaaleconomische impact

Conclusie

Gebeurtenissen van deze week hebben wederom geleid tot een verslechtering van de factoren Burgerschap en Openbare orde & Velligheid. Dit is terug te zien in de verschuiving in het scenario over de verticale as 'sociaaleconomische impact'. De toename van COVID-19 besmettingen heeft vooralsnog geen invloed op de capaciteit van het zorgsysteem, daarmee is het zorgsysteem nog steeds toereikend.

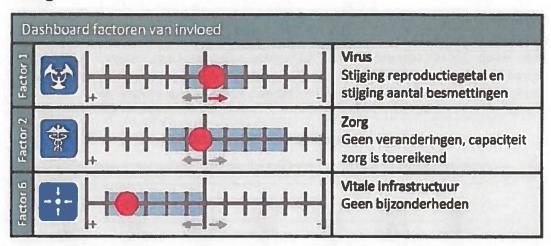
Blauwe balk

Meest positieve en négatieve grens binnen de bandbreedte in de aankomende 6 maanden

Zorg

Highlights

- Het reproductiegetal is deze week verder gestegen van 1,29 naar 1,40;
- Afgelopen week zijn 25% meer personen getest. Stijging aantal nieuwe besmettingen niet exponentieel en percentage aantal positief geteste personen blijft 1%;
- Wachttijden testlocaties zijn zorgwekkend lang, met name in west Nederland;
- Ondanks het verzoek van burgemeesters uit enkele grote steden gaat het kabinet niet over tot het aanscherpen van de maatregelen. Wel wordt er gekeken naar de mogelijkheid voor burgemeesters om op lokaal niveau aan te scherpen;
- Beschikbaarheid van voldoende opgeleid en inzetbaar zorgpersoneel blijft een punt van aandacht, druk op de IC-capaciteit van ziekenhuizen blijft laag;
- Nieuwe CBS cijfers tonen aan dat oversterfte 50 tot 100% hoger ligt dan het officiële COVID-19 sterftecijfer.

Voorultblik

Het kabinet heeft deze week besloten geen landelijke maatregelen af te kondigen voor het gebruik van mondkapjes. Wel geeft het de ruimte aan gemeenten om hiermee te experimenteren, waardoor er verschillende mondkapjes-regimes kunnen ontstaan. Dit kan mogelijk leiden tot vragen en verwarring onder de Nederlandse bevolking en buitenlandse toeristen. Het is echter onwaarschijnlijk dat deze verwarring leidt tot een verdere stijging van het reproductiegetal en het aantal besmettingen.

Het is waarschijnlijk dat in de nabije toekomst meer publiekscampagnes gaan volgen met de intentie om d.m.v. gedragsbeïnvloeding de naleving van de COVID-19 maatregelen te vergroten.

Wanneer mogelijk met COVID-19 besmette personen niet tijdig getest worden, wordt het moeilijker, dan wel onmogelijk, om de uitbraak in te tomen. Het is waarschijnlijk dat de GGD snel gaat opschalen om het aantal testlocaties te vergroten. Vanwege de toename in het aantal testaanvragen loopt de huidige wachttijd blj bestaande testlocaties op, waardoor de uitslag van de test later afkomt dan gewenst. Er kan dan niet meer herleid worden wie de oorspronkelijke bron was.

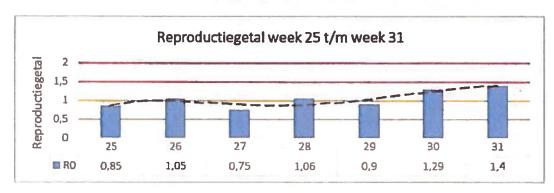

Zorg

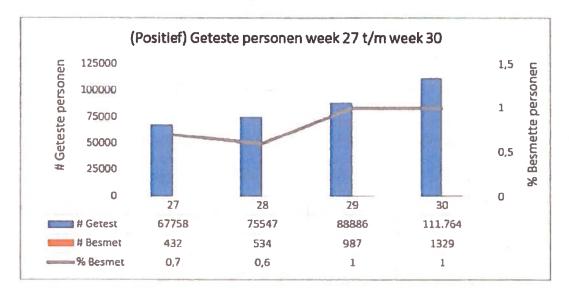
Toelichting

Ontwikkelingen virus

Deze week is het reproductiegetal (R_0) verder gestegen t.o.v. vorige week. Het reproductiegetal steeg deze week van 1,29 naar 1,40 en daarmee wordt de trend van de afgelopen weken doorbroken, waarbij daling en stijging elkaar afwisselden.

Ondanks dat het reproductiegetal verder is gestegen, is het aantal nieuwe besmettingen deze week minder hard gestegen t.o.v. vorige week. Waar vorige week het aantal besmettingen bijna verdubbelde, steeg het aantal besmettingen deze week met een derde. Ondanks dat er deze week 25% meer testen zijn afgenomen t.o.v. vorige week, blijft het percentage positief geteste personen op 1% steken. Het aantal nieuw positief geteste personen komt daarmee deze week op 1.329. De stijging in het aantal besmettingen is nog steeds met name zichtbaar in Zuid-Holland, Noord-Holland en Zeeland en West-Brabant.

Zorg

Toelichting

Testcapaciteit

Ondanks dat het plafond van het aantal COVID-19 testen dat de GGD per week kan afnemen nog niet bereikt is (het maximum ligt momenteel op 168.000 testen per week), worden de wachttijden bij de verschillende teststraten zorgwekkend langer. In verschillende veiligheidsregio's is de wachttijd al opgelopen tot meer dan 24 uur en in enkele gevallen zelfs meer dan 52 uur. Terwijl vorige week een wetenschappelijke studie nog aantoonde dat een uitbraak niet meer in te tomen is als er meer dan drie dagen zitten tussen het moment waarop iemand zich ziek begint te voelen en de positieve testuitslag. Daarbij duurt het ook gemiddeld 24 tot 48 uur, voordat iemand de uitslag krijgt. Indien ervan wordt uitgegaan dat verspreiding van COVID-19 niet tegen gehouden kan worden na drie dagen, dan betekent dit dat de huidige testcapaciteit niet toereikend is om aan de huidige testaanvragen te voldoen.

Invloed op de maatschappij

Vorige week gaven meerdere overheidsinstanties aan de verdubbeling van het aantal nieuwe besmettingen zorgwekkend te vinden. Ondanks dat het aantal besmettingen wederom is gestegen, zijn de reacties van overheidsinstanties nu milder. Dit komt omdat een lichte stijging te verwachten was en de stijging niet, net als vorige week, exponentieel is toegenomen. Desondanks zijn deze week zowel het Outbreak Management Team (OMT) als het Veiligheidsberaad samengekomen. Daar werd o.a. het dragen van mondkapjes besproken en hoe om te gaan met reizigers die terugkomen uit risicogebieden. Het OMT komt op 30 juli jl. met een uitspraak m.b.t. het mogelijk verplichtstellen van 14 dagen quarantaine voor 'in-reizigers'. Een dag eerder op woensdag 29 juli jl. zijn ook de 25 veiligheidsregio's samen gekomen om de actuele ontwikkelingen m.b.t. COVID-19 te bespreken.

Mondkapjes

In een persconferentie heeft aangegeven dat er gekeken wordt hoe op lokaal niveau maatregelen genomen kunnen worden. Het gaat dan om mondkapjesplicht of het beïnvloeden van het gedrag van mensen d.m.v. publiekscampagnes en het benaderen van specifieke doelgroepen. Vooralsnog heeft het kabinet, in samenspraak met het OMT, aangegeven dat er geen mondkapjesplicht komt. De reden hiervoor is dat er een gebrek aan wetenschappelijke bewijs is dat aantoont dat het dragen van mondkapjes de verspreiding van COVID-19 beperkt. Daarnaast wekt het dragen van mondkapjes mogelijk een gevoel van schijnveiligheid op. Steeds meer burgemeesters geven aan dat zij wel graag een aanscherping van de maatregelen zien op bijvoorbeeld het gebied van mondkapjesplicht. Desnoods op regionaal/lokaal niveau. Naast België, Duitsland en Frankrijk, besluiten nu ook veel andere Europese landen het dragen van mondkapjes te verplichten, waardoor de discussie over het dragen van een mondkapje blijft aanhouden. Echter, heeft de Raad van State aangegeven dat het tegen de wet ingaat als burgermeesters voor de eigen regio een mondkapjesplicht instellen. Deze verantwoordelijkheid ligt bij het kabinet, die het weer bij de gemeentes heeft gelegd.

Zorg

Toelichting

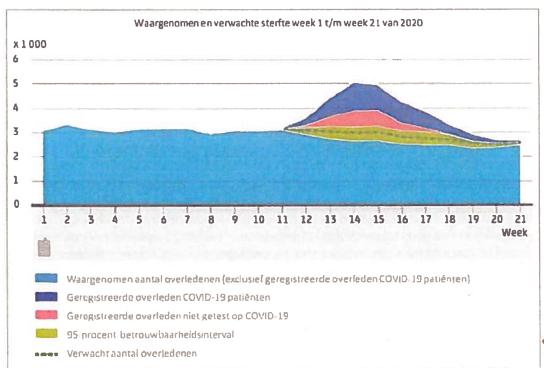
Oversterfte

Deze week publiceerde het CBS een nieuw artikel waarin het middels een nieuwe statistische methode (dynamisch regressiemodel) een inschatting maakt m.b.t. de oversterfte door COVID-19 in Nederland. Oversterfte, zoals omschreven door het RIVM, is het verschil tussen het aantal mensen dat is overleden én positief getest is op COVID-19 versus het aantal mensen dat is overleden zonder daarvoor positief getest te zijn.

Het belang van onderzoek naar oversterfte is dat inzicht geeft in de werkelijke impact van COVID-19 op de Nederlandse samenleving. Het onderzoek maakt duidelijk dat het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen buiten ziekenhuizen (verpleeghuizen etc.) minstens even belangrijk is om verspreiding van besmetting te voorkomen.

Er zijn drie oorzaken aan te wijzen voor oversterfte. Ten eerste telt het RIVM alleen sterfgevallen mee van positief geteste personen. De beperkte testcapaciteit aan het begin van de crisis heeft hier waarschijnlijk een rol in gespeeld. Ten tweede is het mogelijk dat registratie van nieuwe sterftegevallen pas later meegenomen wordt in de officiële statistiek. Tot slot is het mogelijk dat het sterftecijfer van personen met niet-COVID-19 gerelateerde aandoeningen is gestegen a.g.v. de opgeschorte reguliere zorg.

De conclusie van het artikel luidt dat tussen week 11 en 21 de geschatte oversterfte 10.164 personen bedroeg. Dat betekent volgens het CBS dat voor elke 10 geregistreerde COVID-19 doden er tussen de vijf en tien personen aan COVID-19 overleden zijn die niet zijn opgenomen in de officiële statistiek.

Zorg

Toelichting

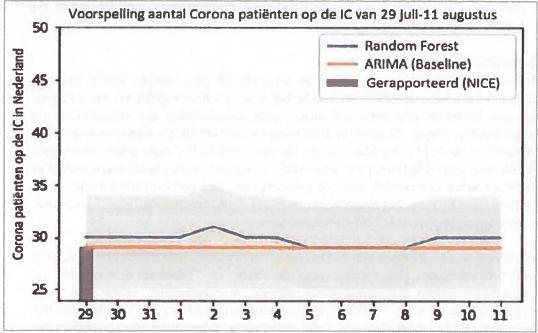
Zorgsysteem

Er zijn geen veranderingen t.o.v. vorige week m.b.t. de zorgcapaciteit. De verhoging van het aantal nieuwe besmettingen heeft vooralsnog niet geleid tot een extra belasting op het zorgsysteem. Afgelopen week zijn er 23 patiënten opgenomen in het ziekenhuis met COVID-19. Dat zijn er vier meer dan de vorige week.

Intensive Care capaciteit

Het is onwaarschijnlijk dat er de komende periode een tekort gaat ontstaan aan IC-bedden voor COVID-19 patiënten in de Nederlandse ziekenhuizen. Nu er meer wetenschappelijk inzicht is in hoe COVID-19 behandeld moet worden, is daarmee de kans dat een patiënt op de IC belandt kleiner geworden. Dit komt omdat de behandeling van een COVID-19 patiënt doeltreffender is geworden. Dit sluit uiteraard niet uit dat er een verdere stijging komt in het aantal nieuwe besmettingen. Echter, niet iedereen die besmet raakt, heeft ernstige COVID-19 ziekteverschijnselen of belandt na ziekenhuis opname op de IC.

Het onderstaande model is een projectie van de verwachte bezetting van IC-bedden in Nederlandse ziekenhuizen. Zodoende lijkt het model het beeld te ondersteunen, dat er de komende twee weken geen verhoogde druk komt op de IC-capaciteit van Nederlandse ziekenhuizen. Deze projectie wordt gedaan a.d.h.v. twee regressie modellen. De gerapporteerde IC-bezettingsdata van de stichting NICE, van COVID-19 IC-patiënten sinds de start van de COVID-19 crisis, wordt als uitgangspunt gebruikt in dit model.

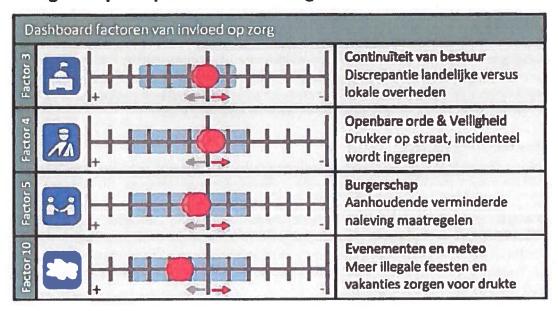

¹ Zie voor achtergrond, LIMC Informatierapport: Verwachting IC bezetting COVID-19 met behulp van Artificial Intelligence (AI), gepubliceerd maandag 27 juli.

Burgerschap en Openbare orde & Veiligheid

Highlights

- Er is een discrepantie m.b.t. de aanscherping van COVID-maatregelen ontstaan tussen de landelijke overheid enerzijds en de burgemeesters van een aantal grote steden (Rotterdam, Amsterdam en Tilburg) anderzijds;
- Het afgelopen weekend liet een verdere daling van de naleving zien;
- Criminaliteitscijfers stabiliseren en bewegen richting cijfers van 2019. Overlast blijft relatief hoog;
- Start van de vakanties heeft geleid tot meer drukte in o.a. vakantieparken en toeristische plekken.

Vooruitblik

Het is waarschijnlijk dat de stijgende besmettingscijfers verder leiden tot een verdeeldheid tussen verschillende overheden. Hierbij is het mogelijk dat het uitblijven van een landelijke maatregel zal zorgen voor aanscherping van maatregelen op lokaal/stedelijk niveau. Deze verschillen leiden waarschijnlijk tot een toename in het onbegrip en laksheid in de naleving van de maatregelen. Het is mogelijk dat uitingen van laksheid meer plaatsvinden in de privésfeer, bijvoorbeeld bij huisfeesten, omdat er afgelopen week een publiek debat is geweest over (het nut van) mondkapjes in de publieke ruimte. Ook is het mogelijk dat dit leidt tot een verhitte discussle tussen vooren tegenstanders van de COVID-19 maatregelen.

De voorgenomen demonstratie in Den Haag van Viruswaanzin zal deze discrepantie verder blootleggen. Het mooie weer dat voor dit weekend is voorspeld zal waarschijnlijk zorgen voor verminderde naleving van maatregelen. Echter, het is ook mogelijk dat de opleving van COVID-19 besmettingen als gevolg heeft dat burgers zich verantwoordelijker gaan gedragen. Deze verantwoordelijkheid zal waarschijnlijk in het zuiden van het land sterker worden gevoeld dan in het noorden. Opnieuw zal dit landelijke perceptieverschil, verder gevoed door (inter)nationale toeristen, leiden tot een verminderde naleving van de maatregelen.

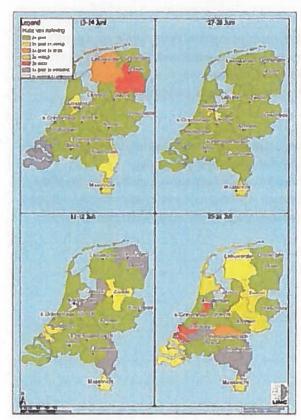

Burgerschap en Openbare orde & Veiligheid

Toelichting

Maatregelen

Op de onderstaande kaart wordt weergegeven in hoeverre de landelijke COVID-19 maatregelen in het weekend worden nageleefd per veiligheidsregio. Veiligheidsregio's kunnen daarbij aangeven of de maatregelen goed, redelijk of slecht zijn nageleefd afzonderlijk voor de zaterdag en zondag. Daar waar geen gegevens beschikbaar zijn, of van maar één dag, wordt dit aangegeven met een grijze kleur.

Uit een vierweeks overzicht van de naleving van de maatregelen in de veiligheidsregio's blijkt dat de afgelopen drie weken de naleving is verslechterd. Recentelijk springen vooral de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland Rotterdam eruit, terwijl eerder de noordelijke regio's een verslapte naleving van de richtlijnen rapporteerden.

De slechte naleving in de zuidelijke provincies kan, met de stijgende cijfers in de grensgebieden, leiden tot meer besmettingen in de zuidelijke provincies van Nederland. De mogelijkheid van nieuwe maatregelen als gevolg van een tweeweekse opeenvolgende stijging van het aantal besmettingen in Nederland zou dit weekend kunnen leiden tot een betere naleving.

Afgelopen week is er een discussie op gang gekomen naar aanleiding van de verdere stijging van het aantal besmettingen. Hierin werd duidelijk dat een aantal burgemeesters experts en het RIVM oproepen tot het ingrijpen van de overheid om de verdere verspreiding van het COVID-19 virus te beperken. De nationale overheid heeft tot dusver nieuwe landelijke maatregelen afgehouden. Het is waarschijnlijk dat de discrepantie tussen deze lagen van de overheid, aan beide zijden ondersteund door experts en organisaties, zal zorgen voor een onduidelijk beeld over de wijze waarop COVID-19 nu verder moet worden tegengegaan.

De openbare orde en veiligheid laat verder een normalisering van de criminaliteitscijfers zien. Hoewel overlast (geluidshinder, drank & drugs) nog hoog blijft t.o.v. 2019, is de stijgende trend afgevlakt. Dit houdt waarschijnlijk verband met de versoepeling van de maatregelen.

Burgerschap en Openbare orde & Veiligheid

Toelichting

Sociale media

De discussie over een landelijke mondkapjesplicht in de openbare ruimte geeft op sociale media weer dat er veel discussie bestaat over de naleving van COVID-19 maatregelen. De ruis van tegenstrijdige COVID-19 maatregelen op sociale media leidt mogelijk tot verminderde acceptatie en naleving van de maatregelen. Dit verdrukt de oproep tot protest van extremere groepen op sociale media.

Infra

Er zijn momenteel geen verstoringen te rapporteren in de infrastructuur als gevolg van de COVID-19 crisis. Wel is er door de overheid om extra informatie gevraagd aan het OMT om advies te geven over het testen van inkomende reizigers via vliegvelden. Hierdoor zou het 'importeren' van COVID-19 verder moeten worden beperkt.

Events

Er hebben de afgelopen week geen noemenswaardige evenementen plaatsgevonden die de verspreiding van het COVID-19 virus hebben doen versnellen.

Op zaterdag 1 augustus a.s. staat een protest van Viruswaanzin gepland in Den Haag. Het is waarschijnlijk dat in de aanloop naar dit evenement meer discussie gaat ontstaan over de rol van de overheid met betrekking tot de bestrijding van COVID-19.

Burgerschap en Openbare orde & Veiligheid

Toelichting

Meteo

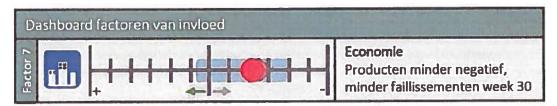
Er is dit weekend warm zomerweer voorspeld, waarbij voor vrijdag zelfs tropische temperaturen worden verwacht. Omdat zaterdag en zondag de wind vanaf zee komt, is er dan wat koeler en bewolkter weer voorspeld.

Meteo (Voorspelling)	Vrij 31-07	Za 01-08	Zo 02-08
Temperatuur (min/max)	14°/31°	18°/26°	15°/24°
Zonneschijn (%)	90%	30%	30%
Neerslag (mm)	10% / 0mm	40% / 0-2mm	Cultural Visible Averal 50% / 1-2mm
Beschrijving & weercijfer	Zeer warme en zonnige zomerdag. Het blijft droog en zwakke wind.	Bewolkt en kans op regen	Opklaringen maai kans op een bui
Implicaties → Virusverspreiding → Burgerschap	Virusverspreiding De kans dat het virus zich verspreidt is groter bij mooi weer, omdat bij dergelijke omstandigheden meer mensen bij elkaar komen. Drukke, toeristische locaties zoals de Waddeneilanden, binnensteden en recreatiegebieden zullen mede door de vakantieperiode en deze weersvoorspelling een potentiele bron zijn van verdere verspreiding. Burgerschap Het is waarschijnlijk dat het mooie weer op vrijdag- en zaterdagavond zal zorgen voor drukke horeca, wat met name later in de avond zal zorgen voor een verslapte		

Economie

Highlights

- Goudprijs bereikt record hoogte. Lage rentestand, dalende dollarkoers en nieuwe COVID-19 uitbraken stuwen goudprijs op;
- Voor het eerst sinds februari 2020 is meerderheid van producenten positief over de verwachte bedrijvigheid;
- In week 30 zijn 37 bedrijven failliet verklaard, 20 minder dan in week 29.

Vooruitblik

Het assessment van vorige week t.a.v. de werkloosheid en faillissementen blijft ongewijzigd van kracht. Het is waarschijnlijk dat, als gevolg van COVID-19, het aantal werklozen en faillissementen de komende periode zal toenemen. Het is de verwachting dat wanneer de overheidssteunmaatregelen aflopen, een toename van het aantal faillissementen waarneembaar zal zijn.

Momenteel is de werkloosheid 4,3%. Het is waarschijnlijk dat, als gevolg van oplopende faillissementen en reorganisaties, ook het aantal werklozen verder zal oplopen. Zowel het CNV als crisismanagers en interim bestuurders zeggen zich voor te bereiden op de aanstaande ontslaggolf. Zij verwachten dat de eerste ontslagrondes na de zomervakantieperiode zullen plaatsvinden. ING heeft de verwachting uitgesproken dat het aantal faillissementen kan oplopen tot 4500.

Het feit dat het aantal faillissementen deze week lager is dan de week ervoor komt waarschijnlijk, doordat ondernemers met behulp van steunmaatregelen (NOW 2.0, TOFA, TOZO) langer het hoofd boven water kunnen houden.

Ook het assessment van vorige week t.a.v. de impact van COVID-19 op de Nederlandse export blijft van kracht. Het is waarschijnlijk dat de COVID-19 maatregelen in de provincie Antwerpen en uitbraken in de Duitse deelstaten aangrenzend aan Nederland negatieve consequenties gaat hebben op de Nederlandse exportsector. Duitsland is goed voor 23% van Nederlandse goederenexport.

Economie

Toelichting

Record goudprijs

De goudprijs is de afgelopen 30 dagen met 9,89% gestegen en staat op 29-07-2020 op \$1957,62 per Troy ounce (31,1 gram). Beleggen in goud wordt door beleggers traditioneel gezien als een goede manier om vermogen te beschermen tegen ontwaarding in onzekere tijden. De huidige lage rentestand en de koersdaling van de dollar liggen hier aan ten grondslag.

De Federale Reserve (FED, het Amerikaanse stelsel van centrale banken) neemt deze week een nieuw rentebesluit. De uitkomst van dit besluit zal naar verwachting niet veel veranderen aan de huidige rentestand. Daarmee blijft de prikkel voor investeerders om in goud te beleggen onveranderd.

De fiscale steunmaatregelen die door de FED genomen zijn vormen een andere factor van invloed op de goudprijs. Door verruiming van het monetaire beleid, met als doel financiële markten gerust te stellen en kredietverstrekking te waarborgen, is de status van de dollar als reservemunt onder druk komen te staan. Het is waarschijnlijk dat deze situatie ook de komende week gehandhaafd blijft.

Tot slot is het waarschijnlijk dat aanhoudende economische onzekerheid als gevolg van COVID-19 uitbraken en continuerende geopolitieke spanningen, zoals die tussen de Verenigde Staten (VS) en China, de goudprijs in de toekomst verder zullen opstuwen.

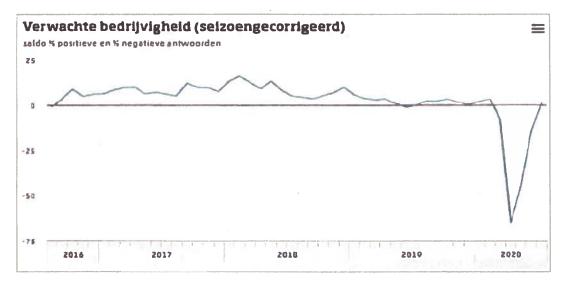
Economie

Toelichting

Producentenvertrouwen

Het producentenvertrouwen verbeterde van -15,1 in de maand juni naar -8,7 in de maand juli.

Het producentenvertrouwen is, net als het consumentenvertrouwen, een stemmingsmeter en bestaat uit een aantal deelfactoren. De verwachte bedrijvigheid is voor producentenvertrouwen één van die deelfactoren. Deze deelfactor valt deze maand op omdat in juli ondernemers voor het eerst sinds februari 2020 merendeels positief zijn over productievooruitzichten voor de komende drie maanden. Dit sentiment wordt breed gedragen door ondernemers uit alle bevraagde bedrijfstakken.

De verbetering van het consumentenvertrouwen betekent echter niet dat het goed gaat. De bezettingsgraad van productiemiddelen ligt bij aanvang van het derde kwartaal nog steeds op het één na laagste niveau in zeven jaar.

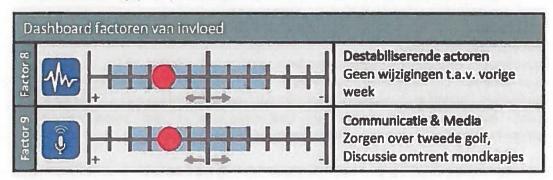
Faillissementen week 30

De aangekondigde faillissementsgolf laat deze week nog steeds op zich wachten. Deze week (37) werden 20 bedrijven minder failliet verklaard dan in week 29 (57). Dit jaar gingen er tot dusver 42 bedrijven minder failliet dan in dezelfde periode van het jaar ervoor. In de eerste 30 weken van 2020 staat het totaal aantal faillissementen op 2127.

Destabilisering (niet) statelijke actoren en Communicatie & Media

Highlights

- Toename van sociale mediaberichten m.b.t. COVID-19:
- Sentiment op sociale media omtrent maatregelen overwegend begripvol met uitzondering van berichtgeving over eventuele verplichting tot dragen van mondkapjes;
- Daling van zoekopdrachten m.b.t, huiselijk geweld en zelfmoord.

Vooruitblik

Het is waarschijnlijk dat op lokaal niveau aanvullende maatregelen genomen gaan worden door lokale bestuurders. Het is mogelijk dat de decentralisatle van strengere maatregelen tot meer onzekerheid en onrust zal leiden. Het is tevens mogelijk dat de tegenstrijdige maatregelen het draagvlak en het sentiment in de (sociale) media aantast. Dit heeft als reden dat de tegenstrijdigheid en effectiviteit van de bestaande maatregelen mogelijk ter discussie zal worden gesteld op deze platformen. Daar waar geen aanvullende maatregelen worden genomen heeft dit mogelijkerwijs een negatief effect op de naleving.

Daarnaast is het waarschijnlijk dat de media-aandacht de komende week gericht wordt op bultenlandse vakantiebestemmingen waar Nederlanders op vakantie zijn en eventuele quarantainemaatregelen voor mensen die terug komen.

Destabilisering (niet) statelijke actoren en Communicatie & Media

Toelichting

Communicatie & Media

Deze week is een toename van het aantal sociale mediaberichten m.b.t. COVID-19 waarneembaar in vergelijking met vorige week. Mogelijke aanleiding voor de vernieuwde aandacht op sociale media zijn de nieuwe uitbraken van COVID-19 in zowel Nederland als het buitenland. Daarnaast was er veel aandacht voor aangescherpte COVID-19 maatregelen in buurland België.

De verspreiding van COVID-19 heeft ook geleid tot nieuwe discussies over het wel of niet invoeren van nieuwe maatregelen in Nederland. De oproep van het kabinet aan Nederlanders deze week om de 1,5m afstand na te leven benadrukte de urgentie van de huidige maatregelen en droeg bij aan een gevoel van onzekerheid over mogelijk nieuwe maatregelen.

Op sociale media lijkt de meerderheid van Nederlanders de ernst van COVID-19 te onderkennen. Uit gegevens van de Corona Crime Change Monitor (CCCM) blijkt o.a. dat Nederlanders het belang van collectieve verantwoordelijkheid onderkennen in het beperken van COVID-19 verspreiding.

Het verplicht stellen van het dragen van mondkapjes vormt hierop de uitzondering. Het sentiment op sociale media omtrent deze maatregel is overwegend negatief, aldus het CCCM. Desalniettemin hebben verschillende beleidsmakers en gezondheidsspecialisten reeds opgeroepen tot het Instellen van een dergelijke maatregel. Het lijkt er nu op dat lokale bestuurders de vrijheid krijgen zelf aanvullende maatregelen aan te kondigen daar waar zij dit nodig achten.

Tot slot valt op dat er een dalende trend zichtbaar is van Google zoekopdrachten met als onderwerpen 'huiselijk geweld' en 'zelfmoord'. Dit duidt mogelijk op de normalisering van leefpatronen waarbij mensen meer naar buiten gaan/kunnen.

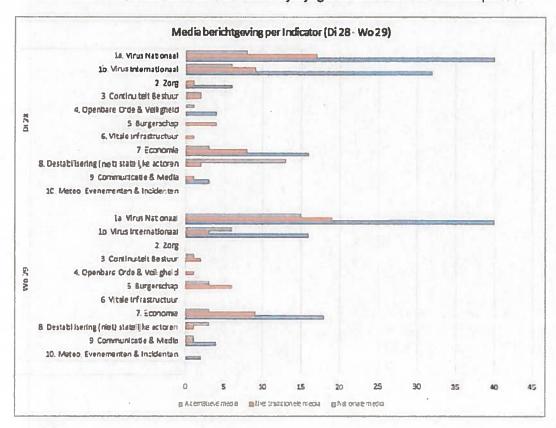

Destabilisering (niet) statelijke actoren en Communicatie & Media

Toelichting

Communicatie & Media

In de onderstaande grafiek staat een tweedaags overzicht van de mediaberichtgeving per indicator. Wat opvalt is dat het medialandschap op dit moment gedomineerd wordt door COVID-19. Ten tweede valt het op dat er veel aandacht is voor COVID-19 In het buitenland. Deze aandacht is waarschijnlijk gerelateerd aan de vakantleperiode.

Europees Nederland

Europees Nederland

Burgerschap

Mogelijk grote opkomst bij aangekondigde protestactie door Viruswaanzin op zaterdag 1 augustus.

Openbare orde & Veiligheid

Mogelijk dat aankomende week het aangekondigde protest door Viruswaanzin verhoogde inzet vereist van Openbare Orde en handhaving. Illegale feesten en bijeenkomsten houden waarschijnlijk komende week aan. Dit is in lijn met voorgaande assessments.

Virus

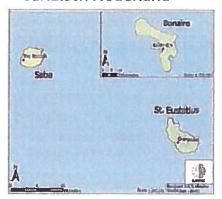
Waarschijnlijk neemt het aantal lokale COVID-19 besmettingen toe naarmate naleving van COVID-19 maatregelen binnen bedrijven/studentenhuizen etc. afneemt.

	Datum	Thema: Burgerschap	Locatie
2	25-07-2020	Demonstratie tegen anderhalve meter maatregelen (±300 personen aanwezig)	Amersfoort
4	26-07-2020	Demonstratie tegen COVID-19 maatregelen (±50 personen aanwezig)	Rotterdam
5	26-07-2020	Protest tegen aangekondigde COVID-19 noodwet (±200 personen aanwezig)	Leeuwarden
	Datum	Thema: Openbare orde & Veiligheid	Locatie
D	23-07-2020	Alcoholverbod op de Wallen ter bevordering van de naleving van de corona maatregelen	Amsterdam
1	25-07-2020	Illegaal feest in haven met 40 boten, ± 200 jongeren (voortijdig afgebroken door politie)	Heegermeer
	26-07-2020	Illegaal feest vroegtijdig beëindigd door politie	Amstelveen
	26-07-2020	Illegaal feest met ±150 bezoekers onder A1 brug (Politie heeft deze beëindigd, organisators beboet)	Deventer
	Datum	Thema: Virus	Locatie
8	27-07-2020 COVID-19 besmetting ontdekt bij 26° nertsenfokkerij		Oploo
9	27-07-2020	COVID-19 besmetting onder studenten (10-20 personen besmet)	Rotterdam
0	29-07-2020 COVID-19 besmettingen in supermarkt Albert Heijn (5 medewerkers besmet)		Rotterdam

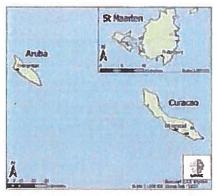
Caribisch Nederland

Locatie	Ontwikkelingen week 31	
Bonaire	Heeft Sint-Maarten op lijst 'onveilig' gezet & uit de 'air bubble'	
Saba	Regenoverlast a.g.v. tropische storm	
StEustatius	Momenteel drie COVID-19 besmettingen	

De drie Nederlandse gemeenten in het Caribisch gebied hebben momenteel geen bijzonderheden met betrekking tot COVID-19. Bonaire heeft besloten Sint-Maarten uit de 'air bubble' te halen. Dit betekent dat er geen ongehinderd (vlieg)verkeer meer mogelijk is tussen deze eilanden. Het is waarschijnlijk dat de overige (ei)landen deze maatregel snel zullen overnemen.

Aruba, Curação en Sint-Maarten

Locatie	Ontwikkelingen week 31	
Aruba	Carnaval 2021 afgelast	
Curação	Vooralsnog gaat Carnaval 2021 door	
Sint-Maarten	Aantal besmettingen opgelopen, nu 36 besmettingen	

In Sint-Maarten is het aantal besmettingen in de afgelopen dagen snel toegenomen. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het openen van de grenzen sinds 1 juli jl. Er worden n.a.v. het toenemende aantal besmettingen extra maatregelen getroffen (o.a. mondkapjes in publieke ruimtes). Verder staan grote festiviteiten in de landen momenteel ter discussie vanwege het besmettingsrisico.

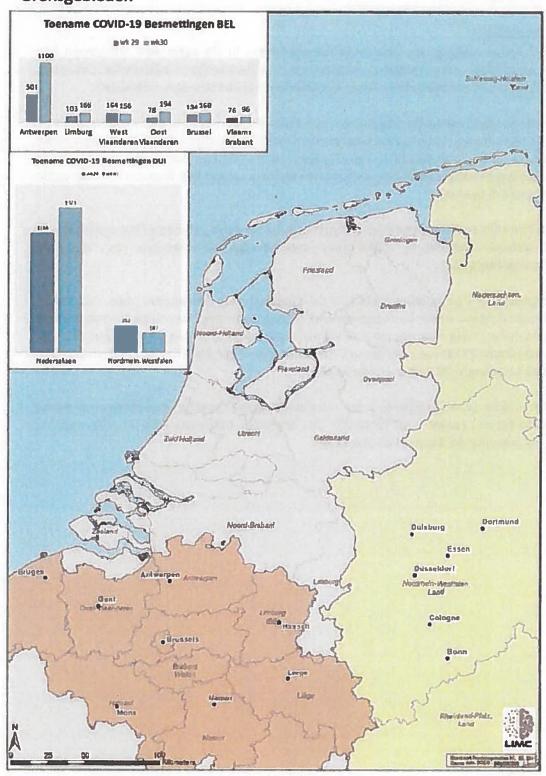
Vooruitblik algemeen Caribisch gebied

Hoewel het orkaanseizoen normaliter pas later begint, zijn er al 8 tropische stormen geweest. Het Amerikaanse meteorologische instituut (NOAA) heeft voorspeld dat er een kans van 60% is dat het orkaanseizoen een bovengemiddeld aantal stormen en orkanen zal bevatten. Dit vooruitzicht, in combinatie met de economische impact van COVID-19, maakt dat er rekening moet worden gehouden met een verhoogde kans op (economische) steunverlening aan de Bovenwindse en/of Benedenwindse eilanden. Momenteel dient echter met een moeilijkere situatie rekening te worden gehouden op Sint-Maarten, vanwege de stijging van het aantal COVID-19 besmettingen. De aanstaande tropische storm kan door de beperking van infrastructuur als gevolg van heftige regenval, extra problemen opwerpen tegen COVID-19.

Grensgebieden

Grensgebieden

Toelichting

De sterke stijging van het aantal besmettingen in de regio van Antwerpen kan waarschijnlijk een probleem worden voor zuidwestelijke Nederlandse provincies (Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland) vanwege de intensieve interactie.

In Duitsland nemen de zorgen over een opleving van het virus toe. Met name in de grensregio van Limburg (ten westen van Düsseldorf) nemen de besmettingen lokaal snel toe. In Nedersaksen is een stijging waar te nemen, maar is de trend over de afgelopen weken stabiel en is de grootte van de provincie een dempende factor op de versprelding ervan.

Uit de cijfers van de aan Nederland grenzende provincies van België/Bundesländer van Duitsland blijkt dat er vrijwel geen noemenswaardige stijgingen van het aantal besmettingen is.

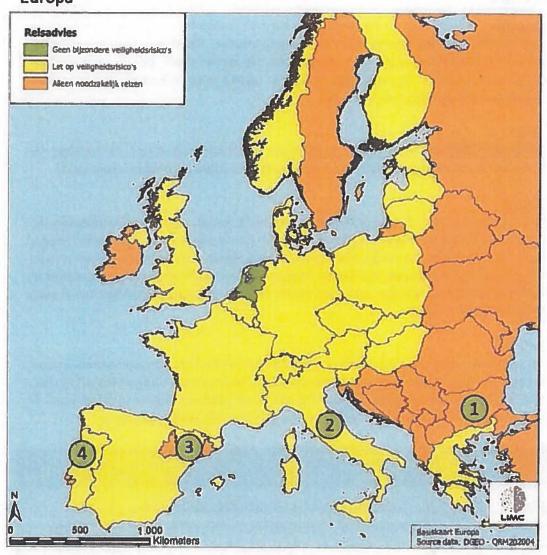
Significante uitzondering hierop is de provincie van Antwerpen, waar het aantal besmettingen sterk is toegenomen. Hierop zijn ook aanvullende maatregelen getroffen, zoals een oproep het aantal sociale contacten te verminderen en een avondklok (23:00 uur - 06:00 uur). In de rest van België blijft het aantal besmettingen ook toenemen (70% t.o.v. vorige week).

De Duitse gezondheidszorg kent momenteel geen capaciteitsproblemen en wordt momenteel gezien als 'robuust'. De beperkte toenames zijn in lijn met de 'gecontroleerde' aanpak van Duitsland.

Europa

Europa

Bulgarije

Het reisadvies voor Bulgarije is op dit moment oranje. Naast een toename van het aantal COVID-19 besmettingen vinden voor de derde week op rij grootschalige protesten plaats in de hoofdstad Sofia. Er nemen naar schatting tienduizenden betogers deel aan deze manifestaties.

Italië

van Italië heeft aangegeven de noodtoestand tot 15 oktober te verlengen n.a.v. nieuwe COVID-19 uitbraken. Het reisadvies is op dit moment geel.

Spanje

Het reisadvies voor de gemeente Barcelona en de steden Figueres en Vilafant in de provincie Gerona is aangescherpt naar oranje. Het reisadvies voor het gewest Segria blijft het reisadvies van vorige week gehandhaafd (code oranje). Verkeer van en naar het gewest blijft verboden. In de regio Aragón zijn de maatregelen aangescherpt maar blijft het reisadvies vooralsnog op geel staan. Bewoners wordt wel aangeraden zoveel mogelijk thuis te blijven.

Portugal

Op dit moment is er nog steeds een COVID-19 uitbraak in de regio van Lissabon (Lisboa e Vale do Tejo). Het huidige reisadvies verzoekt terugkerende reizigers uit dit gebied om 14 dagen in quarantaine te gaan. Op het eiland Madeira zijn mondkapjes vanaf 1 augustus verplicht. Dit besluit is genomen na 105 bevestigde besmettingen.

Datum		Significante gebeurtenissen Thema: Virus	Locatie	
1	29-07-2020	Grootschalige anti-corruptie demonstraties & toename COVID-19 besmettingen. Reisadvies: oranje.	Sofia, Bulgarije	
2	29-07-2020	Noodtoestand tot 15 oktober verlengd n.a.v. COVID- 19 uitbraken. Reisadvies: geel.	Rome, Italië	
3	28-07-2020	Speciale maatregelen wegens lokale uitbraken van COVID-19. Reisadvies: oranje.	Barcelona, Figueres, Vilafant & Segria, Spanje	
4	28-07-2020	Lokale uitbraken van COVID-19 in Lissabon. Mondkapjes vanaf 1 augustus verplicht op Madeira. Reisadvies: oranje.	Lissabon & Madeira, Portugal	

(7) Tijdlijn Komende Week

Activiteiten van invloed op factoren

	Demonstratie Viruswaanzin
Wie	Viruswaanzin
Wat	Protest tegen de overheid, afschaffing COVID-19 maatregelen
Wanneer	1 augustus 2020
Waar	Den Haag
Implicatie	De demonstratie zal waarschijnlijk een nieuwe discussie over de (on)zin van maatregelen tot gevolg hebben. De heropleving van COVID-19 in zuidwest-Nederland kan mogelijk de effectiviteit van deze demonstratie verzwakken.
Factor	De activiteit heeft mogelijk invloed op de factor Burgerschap.

Vooruitblik >1 Week

- 17 augustus: overheid stelt corona-app beschikbaar in de appstores
- 1 september: overheid lanceert corona-app
- 1 september: versoepeling maatregelen; openen van discotheken en nachtclubs

(8) Handelingsperspectief Defensie

Categorie	Steunaanvraag Defensie i.r.t. COVID-19	Waarschijnlijkheid
Gezondheidszorg	Zorginstellingen	Laag
	Mortuaria	Laag
	Geneesmiddelen	Lang
	PBM beveiliging/distributie	Lang
	Expertise/advies	lang
Openbare Orde &	(Grens)controle	Laag
Veiligheid	Bewaken/Beveiligen	Lang
	Handhaving	Laag
	Situational Awareness	Laag
Vitale Processen	Verschaffing primaire levensbehoeften	Lang
	Distributie primaire levensbehoeften	Laig
	Bewaken/beveiligen vitale objecten	Lang
	ICT hulpverlening	Laag
Sociaal-	Logistieke ondersteuning	laag
maatschappelijk	Huisvesting faciliteren	Laag

Steunaanvraag civiele autoriteiten bij het Ministerie van Defensie

Indien het aantal besmettingen weer toeneemt, zal dit ook de vraag naar zorgcapaciteit doen toenemen. In dat geval zal Defensie mogelijk een nieuwe steunverlening ontvangen voor het leveren van artsen, verpleegkundigen en ander ondersteunend/adviserend personeel.

Het LIMC en TOC leveren al enkele maanden analyses en handelingsperspectief betreffende de verschillende scenario's rondom COVID-19 en daaruit voortkomende spanningen binnen de samenleving.

(9) BiJlage I: Scenario's Factoren van Invloed

Factor		Toelichting	
	1. Virus	Verspreiding en beheersing van het virus. Daarbij wordt o.a. gekeken naar het reproductiegetal en ontwikkelingen op het gebied van vaccinaties.	
*	2. Zorg	Effecten van COVID-19 op de Nederlandse zorgsector.	
	3. Continuïteit van bestuur	Continuïteit van en vertrouwen in het bestuur en overheid.	
	4. Openbare orde & Velligheid	Continuïteit hulpdiensten en waarborging objectieve veiligheid.	
	5. Burgerschap	Psychosociale en gedragsaspecten van bevolking: bijv. Cohesie, veerkracht, naleving van overheidsmaatregelen.	
#	6. Vitale infrastructuur	Continuïteit van de vitale infrastructuur.	
	7. Economie	Effecten van COVID-19 op de Nederlandse economie en impact op het bedrijfsleven en de bevolking.	
1	8. Destabilisering (niet) statelijke actoren	Ongewenste beïnvloeding vanuit niet legitieme actoren.	
	9. Communicatie, media & sociale-media	Versterking van andere effecten door 'de wet van Pleuris'.	
	10. Meteo, evenementen en incidenten	Mogelijke invloeden van weer, evenementen en incidenten op de verspreiding van COVID-19.	

(9) Bijlage II: Scenario's

Scenario

Het landelijke operationeel team Corona (LOT-C) heeft onderstaande scenario's initieel rond 26 maart opgeleverd, en heeft medio mei 2020 een update van de scenario's uitgevoerd.

3.1 Beperkte sociaaleconomische impact + Zorgsysteem toereikend

In dit scenario blijft de verspreiding van het virus onder controle. De set van bestaande en nieuwe maatregelen blijkt effectief en de nadelige gevolgen van de maatregelen (relatief) beperkt. Een mogelijke tweede golf zorgt niet voor een problematische belasting van de zorg. De zorgsector kan zich herstellen en reguliere zorg kan worden hervat. Innovatieve oplossingen die het besmettingsrisico reduceren dragen bij aan het draalend houden van de samenleving, zowel economisch als sociaal. Er is wel spraken van economische krimp en stijgende werkloosheid, maar ook perspectief op gedeeltelijk herstel in 2021. De veerkracht onder de bevolking blijft sterk, ook op de momenten dat maatregelen weer aangescherpt moeten worden. Gezamenlijk helpen we elkaar en in het bijzonder de kwetsbare mensen onder ons door deze moeilijke tijd. Hierblj zijn we in staat om meer in contact te staan met mensen die dat het meest nodig hebben, zoals ouderen en mensen met een beperking.

3.2 Beperkte sociaaleconomische impact + Zorgsysteem overbelast

Ondanks de maatregelen blijkt het niet mogelijk om de verspreiding van het virus voldoende af te remmen om overbelasting van het zorgsysteem te voorkomen. De oorzaak hiervan kan uit twee componenten bestaan. Ten eerste, ineffectieve maatregelen of maatregelen die meer ruimte toestaan. Ten tweede, kan het zorgsysteem, dat reeds onder druk staat, een tweede golf niet verwerken. De PBM en andere middelen raken wederom schaars. Personeel raakt overbelast en valt uit. Hierdoor neemt de capaciteit af en treedt er een zelfversterkend effect op. Deze neerwaartse spiraal valt moeilijk te stoppen en de situatie in de zorg verergerd dramatisch. Er moeten op dat moment moeilijke ethische keuzes gemaakt worden. Er moeten keuzes gemaakt worden tussen een accumulerende niet-COVID-zorgvraag en COVID zorg. Electieve zorg vindt beperkt plaats. De economische impact is aanzienlijk maar de sociale impact blijft beperkt door samenhorigheid en een gemeenschappelijk doel. De overheid en maatschappelijke partners werken effectief samen. De grotere last voor zowel het zorgsysteem als economisch systeem wordt gezamenlijk gedragen. We zijn instaat om groepen die behoefte hebben aan bewegingsruimte en interactie dit ook te bieden. Mensen helpen elkaar op creatieve manieren en de maatschappij vecht zich samen door deze moeilijke tijd.

(9) Bijlage II: Scenario's

Scenario

3.3 Sterke sociaaleconomische impact + Zorgsysteem toereikend

De zorgsector raakt niet nogmaals zwaarbelast en kan zich gaan herstellen. Reguliere zorg wordt hervat. Hier staan echter zware sociaaleconomische kosten tegenover. De impact van de maatregelen uit het tweede kwartaal werken sterk door mogelijk in combinatie met de effecten van wederom zware en/of langdurige maatregelen om een tweede golf te controleren. Deze maatregelen zijn echter wel effectief in het controleren van het virus. Wegens de onvrede die ontstaat door de sociale en economische impact van de pandemie is naleving niet voor iedereen vanzelfsprekend meer en moet er intensiever worden gehandhaafd. Kwetsbare mensen komen steeds meer onder druk te staan, de werkloosheid stijgt snel. De menselijkheid van de maatregelen staat ter discussie doordat eenzaamheid en sociaal isolement toenemen. Er is spraken van een groeiende protestbeweging tegen de overheid. Het vertrouwen in de overheid neemt onder een deel van de bevolking af door economische onzekerheid en de psychosociale last van de situatie. Bestuurders staan onder druk en de relatie met maatschappelijke partners, zoals werkgevers, verslechterd.

3.4 Sterke sociaaleconomische impact + Zorgsysteem overbelast

De inspanning om het virus te controleren blijken niet voldoende om overbelasting van het zorgsysteem te voorkomen. Enerzijds kan dit een gevolg zijn van ineffectieve beleid, anderzijds kan ook blijken dat een significant deel van de bevolking niet langer bereid of in staat is om de maatregelen na te leven. Dit levert een dubbel probleem op: de sociaaleconomische impact van de maatregelen en verspreiding van het virus zijn groot. Tegelijkertijd lijkt dit offer niet voldoende te zijn om volle IC's te voorkomen, mede omdat het zorgsysteem onvoldoende hersteld was van de eerste golf. Dit leidt tot een verlies van vertrouwen in de overheid, instituties en de maatregelen. Een groter gedeelte van de samenleving twijfelt openlijk aan het nut van de maatregelen. Er is spraken van polarisatie tussen groepen die het beleid steunen en groepen die zich verzetten tegen de maatregelen. Dit dwingt de overheid om harder te handhaven met incidenteel verstoring van de openbare orde in de grote steden. De continuïteit van de vitale processen staan onder druk. Er is spraken van ziekte uitval, tekorten aan PBM's en beperkte instroom van personeel door verstoorde opleidingstrajecten. Menselijk leed bij de ouderen, mensen met een beperking en sociaalkwetsbarengroepen zijn wijdverbreid. De gevolgen van de crisis zijn voor iedereen voelbaar: de reguliere zorg is beperkt, de werkloosheid stijgt snel, het onderwijs vertraagd. Nationale en lokale overheden worden gedwongen zich op de crisis te focussen waardoor de reguliere taken vertragen. Er ligt grote druk op bestuurders. In het geval dat deze effecten niet tot Nederland beperkt zijn zal de verstoring van Internationale handel en samenhorigheid ernstige omvang aannemen.

(10) Bronnenlijst Beoordeling Factoren van Invloed

Zorg		
Defensie	LIMC Informatierapport: Verwachting IC bezetting COVID-19 met behulp van Artificial Intelligence (AI), gepubliceerd maandag 27 juli.	
CBS	Oversterfte corona-epidemie: toepassing van een dynamisch regressiemodel	
GGD	Drukste week voor coronatests tot nu toe	
RIVM	Aantal besmettingen COVID-19 neemt toe	
	COVID-19 Actueel	
NOS	GGD vergroot inzet, maar lange wachttijd voor test blijft	
	Kabinet wil geen landelijke mondkapjesplicht in openbare ruimte	
	CBS: tot twee keer meer coronadoden dan geregistreerd	
	Geen landelijke verplichting voor mondkapje, wel lokale experimenten	
Burgerschap en O	penbare orde & Veiligheid	
CBS	OV-Monitor	
Defensie	N2 CZCARIB, DCo	
Kmar	Beeldopbouw Nederland (LCMS)	
KNMI	KNMI Verwachtingen Nederland	
LCMS	Nalevingsmonitor	
NAVO	Info Update #29a on COVID-19	
NOAA (VS)	Amerikaanse weervoorspelling orkaanseizoen	
NOS	COVID-19 Liveblogs <u>25</u> , <u>26</u> , <u>27</u> , <u>28</u> , <u>29</u> en <u>30 j</u> uli	
RKI (DUI)	RKI Corona Updates (dagelijks)	
Sciensano (BEL)	Belgische COVID-19 cijfers (dashboard)	
Volkskrant.nl	Artikel: "Importeren we Corona met het vliegtuig?"	

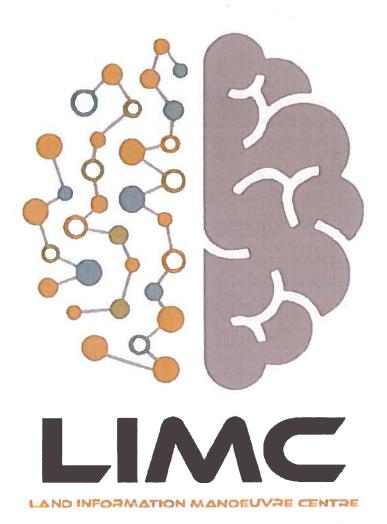

(10) Bronnenlijst Beoordeling Factoren van Invloed

Economie		
Defensie	Assessment indicatoren economie 28 juli 2020	
CBS	In 30 zijn 37 bedrijven failliet verklaard	
	Producentenvertrouwen neemt verder toe in juli	
Financial Times	Gold price hits record high as investors Covid-19 fears escalate	
The Economist	The covid-19 pandemic is forcing a rethink in macroeconomics	
The Economist	Unusually, copper and gold prices are rising in tandem	
Destabilisering (n	iet) statelijke actoren en Communicatie & Media	
Defensie	COVID-19 Dashboard	
LOT-C	20200728 nr65 Landelijk Operationele COVID-19 Monitor	
Nationale Politie	200727 Wk30 Corona Crime Change Monitor	
Rijksoverheid	20200727 Wekelijks maatschappelijk beeld COVID-19	

CONTACT US

Lkol Tonnetkazerne Eperweg 149 8084 HE 't Harde Gebouw 230

@ limc@mindef.nl

